

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **I. S., V. (MN) V., I/., I.**, zastúpeného JUDr. D. M., advokátkou, K., 040 01 Košice, proti žalovanému: **E., P.**, 040 11 Košice, zastúpeného JUDr. L. N., advokátom H., 040 01 Košice, **o zaplatenie 66 224,41 Eur, s prísl.**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 18. marca 2008 č. k. 4Cbm/5/2004-88, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 66 224,41 Eur a nahradiť trovy konania vo výške 259 479 Sk na účet jeho právnej zástupkyne a vo výroku o zrušení uznesenia zo dňa 13. 03. 2008 o vylúčení vzájomného návrhu na zaplatenie 66 000 Eur na samostatné konanie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Odvolacie konanie proti výroku rozsudku, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobný návrh zamietol, **z a s t a v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 66 224,41 Eur a nahradiť trovy konania na účet právnej zástupkyne vo výške 259 479 Sk do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku; v prevyšujúcej časti návrh zamietol; uznesenie zo dňa 13. 03. 2008 o vylúčení vzájomného návrhu na zaplatenie sumy 66 000 Eur na samostatné konanie zrušil.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že návrhmi na začatie konania vedenými pod sp. zn. 4Cbm/5/04, sp. zn. 2Cbm/4/04, sp. zn. 3NcCb/22/05 a sp. zn. 4NcCb/22/05, ktoré súd uznesením zo dňa 13. 02. 2007 spojil na spoločné konanie, sa žalobca domáhal zaplatenia sumy spolu 66 224,41 Eur s príslušenstvom. Žalobné návrhy odôvodnil tým, že na základe zmlúv z roku 2003 žalobca dodal žalovanému záhradný nábytok z plastov, ktorý si žalovaný osobne vybral, ako aj prevzal u žalobcu, cenu za dodaný tovar v žalovanej sume nezaplatil.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že na základe kúpnej zmluvy na dodávku záhradného nábytku dodal žalobca žalovanému tovar, ktorý žalovaný vybral v sídle žalobcu. Prepravu tovaru zabezpečoval žalovaný. Hodnotu poskytnutého plnenia vyfakturoval žalobca žalovanému faktúrami, ktorých zaplatenie je predmetom sporu. Uvedené skutočnosti neboli medzi účastníkmi konania sporné.

Účastníci zmluvy nezvolili právo, ktorým sa majú spravovať ich majetkové vzťahy, preto súd postupoval podľa vyhl. č. 97/1963 Zb., § 10 ods. 2 písm. a/, nárok žalobcu posúdil podľa práva predávajúceho. Pokiaľ ide o talianske právne normy platné v oblasti uzatvorenia zmlúv, platia ustanovenia článku č. 1325 Občianskeho zákonníka označené pod súhrnným názvom „Stanovené náležitosti“ a podľa článku č. 1352 „Dojednanie formy“. Podľa platnej talianskej legislatívy vzťahujúcej sa na uzatvorenie kúpno-predajných zmlúv, ktorých predmetom je tovar, sa nevyžaduje písomná forma zmluvy s výnimkou prípadov požadovaných na základe spoločnej písomnej dohody obidvoch zmluvných strán. Z uvedeného je teda zrejmé, že účastníci konania sa dohodli na ústnej forme kúpnej zmluvy. Žalobcom dodaný tovar žalovaný údajne reklamoval v e-mailovej forme, pre poruchu serveru sa však reklamácie nezachovali. Žalobca reklamácie tovaru poprel, žalovaný teda v konaní neuzniesol dôkazné bremeno a nepreukázal reklamáciu dodaného tovaru.

V priebehu konania žalovaný navrhol započítanie pohľadávky žalovaného vo výške rovnajúcej sa žalobcom vymáhanej kúpnej ceny z dôvodu, že žalovanému vznikla pohľadávka voči žalobcovi vo výške 139 000 Sk, z dôvodu, že žalobca nesplnil svoj zmluvný záväzok vo vzťahu k žalovanému na dodanie 40 000 ks sušiakov. Uvedené sušiaky mal žalobca žalovanému dodať na základe ústne uzavretej kúpnej zmluvy. Tým, že žalobca žalovanému sušiaky nedodal, vznikla žalovanému škoda vo výške 11 000 Eur a ušlý zisk. Uzavretie kúpnej zmluvy žalobca poprel. Na skutočnosť, či bola kúpna zmluva na dodávku 40 000 ks sušiakov uzavretá, bola vypočítaná Ing. L. O., zamestnankyňa žalovaného. Z obsahu jej

výpovede vyplýva, že pokiaľ ide o uzavretie zmluvy na dodávku 40 000 ks sušiakov, táto mala byť telefonicky uzavretá s pánom S. a pánom R. P.. Zástupca žalobcu uviedol, že pokiaľ ide o pána S., tento nebol zástupcom firmy. Z uvedeného je teda zrejmé, že aj pokiaľ ide o uzavretie kúpnej zmluvy za 40 000 ks sušiakov, sa žalovaný dostal do dôkaznej núdze, pretože uzavretie kúpnej zmluvy za dodávku 40 000 ks nepreukázal. Za daného stavu bolo pri rozhodovaní sporu potrebné vychádzať z toho, že návrhom na započítanie právny zástupca žalovaného nárok žalobcu na zaplatenie sumy 66 224,41 Eur uznal, pretože započítať je možné len pohľadávku žalovaného voči existujúcej pohľadávke žalobcu.

Existenciu pohľadávky na náhradu škody, ktorej započítanie sa žalovaný domáhal, tento v tomto konaní nepreukázal.

Z uvedených dôvodov súd žalovaného zaviazal k zaplateniu sumy 66 224,41 Eur, titulom zaplatenia kúpnej ceny za dodaný tovar, v prevyšujúcej časti ohľadne príslušenstva pohľadávky súd žalobu zamietol, pretože žalobca v konaní nepreukázal, z čoho odvodzuje svoj záväzok na úrok z omeškania vo výške 10% ročne.

Súd zároveň zrušil uznesenie zo dňa 13. 03. 2008 o vylúčení vzájomného návrhu na zaplatenie sumy 66 000 Eur na samostatné konanie. V danom prípade sa totiž nejedná o vzájomný návrh, ale len o obranu proti návrhu, pretože suma, ktorú žalovaný navrhol na započítanie je nižšia, než tá, ktorú si uplatnil žalobca (§ 98 O. s. p.).

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie proti všetkým jeho výrokom žalovaný. V odvolaní poukázal, že listom zo dňa 06. 08. 2004 doručil súdu vyjadrenie a následne na pojednávaní dňa 13. 03. 2008 predniesol, že neuznáva nárok uplatnený v žalobe v celom rozsahu, a to z dôvodu, že žalobcom dodaný tovar, za ktorý žiada zaplatiť žalovanú sumu, nemal požadovanú kvalitu v dôsledku reklamácií zo strany zákazníkov, a teda nebol dodaný riadne, čím vznikla žalovanému škoda vo výške 11 300 Eur. Ako dôkaz uviedol reklamačné listy, dodacie listy a navrhol vypočítať produktového manažéra. Následne žalovaný uviedol, že v roku 2003 žalovanému vznikla škoda v súvislosti s tým, že mu žalobca nedodal tovar v súlade s ústne uzatvorenou dohodou s p. R. P. (konateľom žalobcu), a to 40 000 kusov sušiakov, pričom cena 1 ks sušiaka mala byť 2,985 Eur. Žalovaný totiž túto zmluvu uzatvoril predtým, ako sa prihlásil do aukcie, ktorú organizovala spoločnosť C., aby vedel, s akou ponukou sa môže do tejto akcie prihlásiť. Žalovaný aukciu v C. vyhral a mal

dodať tejto spoločnosti 40 000 ks sušiakov v cene 151 Sk za kus. Teda rozdiel medzi nákupom od žalobcu 139 Sk za kus a predajom spoločnosti C., v cene 151 Sk za kus mal byť 12 Sk. Keď žalovaný aukciu vyhral a žiadal od žalobcu, aby plnil v súlade s ústnou dohodou, žalobca porušil dohodu a najprv povedal, že suma za kus bude 3 Eurá, nakoniec odmietol akúkoľvek dodávku. Keďže od vyhratej aukcie nebolo možné odstúpiť, žalovaný následne bol nútený kúpiť sušiaky od inej spoločnosti za 3,28 Eur, teda žalovaný na každom sušiaku nielenže nemal žiaden zisk, ale bol ešte stratový o 1,75 Sk na každom sušiaku. V dôsledku toho žiadal žalovaný spoločnosť C. o zrušenie dohody, čím sa narušili obchodné vzťahy z touto spoločnosťou a žalovaný prišiel o zisk vo výške 97 413 Eur. Žalobca všetky tieto pohľadávky žalovaného voči žalobcovi na pojednávaní vyčíslil spolu vo výške 120 713 Sk. Následne žalovaný po opísaní skutkového stavu v súlade s § 98 ods. 1 O. s. p. uplatnil obranu proti návrhu vo výške 66 000 Eur. Teda návrh nepresahoval sumu uvedenú v žalobnom návrhu. Súd na to vydal uznesenie, že vzájomný protinávrh vo výške 66 000 Eur vylučuje na samostatné konanie a hneď poučil účastníkov konania, že ide o rozhodnutie podľa § 202 ods. 3 písm. a/ O. s. p., ktorým sa upravuje vedenie konania, a teda, proti ktorému nie je prípustné odvolanie. Sudca pri vydaní tohto uznesenia pochybil, čo aj sám priznal, a to tým, že v rozsudku toto uznesenie zrušil, a to tým, že išlo o obranný protinávrh, teda výška požadovanej sumy nepresahovala výšku žalovanej sumy. Taktiež pochybil preto, lebo podľa § 97 ods. 2 O. s. p., vzájomný návrh môže súd vylúčiť na samostatné konanie, ak by tu neboli podmienky pre spojenie vecí a určité podmienky na spojenie vecí tu boli v súlade s § 112 O. s. p. Tým, že sudca vydal uznesenie, ktorým vylúčil obranný návrh na samostatné konanie, ešte predtým, ako by bolo ukončené dokazovanie, odňal mu možnosť konať pred súdom, odňal mu možnosť predložiť nové dôkazy, preukazujúce opodstatnenosť a výšku jeho nároku a znemožnil tak, aby sa žalovaný mohol účinne brániť a preukázať svoje tvrdenia v obrannom návrhu. Žalovaný popiera výšku pohľadávky žalobcu, a to preto, lebo tovar nebol dodaný riadne – teda v požadovanej kvalite, čím žalobca spôsobil škodu žalovanému vo výške 11 300 Eur a následne žalobca spôsobil škodu žalovanému porušením zmluvy o dodávke sušiakov vo výške 97 413 Eur. Žalovaný vo forme obrany uplatnil len 66 000 Eur. Súd nesprávne právne posúdil vec, a to tým, že obranu proti návrhu vyhodnotil ako protinávrh a vylúčil ju na samostatné konanie. Dôkazom nesprávneho právneho posúdenia veci sú vyššie uvedené skutočnosti a najmä samotný rozsudok, v ktorom súd zrušil svoje uznesenie o vylúčení vzájomného návrhu na samostatné Súd zrušil svoje uznesenie, ale neuvádza, na základe, akého právneho predpisu

tak urobil, a podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Súd urobil procesnú chybu, ktorú sa snažil napraviť, a to tým, že vo výrokovej časti rozsudku zrušil svoje uznesenie. Za nepochopiteľné považuje, ako sa súd môže odvolávať na neunesenie dôkazného bremena, ak pred ukončením dokazovania vylúčil obranu žalovaného proti návrhu žalobcu v plnom rozsahu na samostatné konanie, a teda žalovanému odňal možnosť navrhnúť dôkazy. Navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Podaním zo dňa 24. 06. 2008 žalovaný odvolanie proti výroku, ktorým súd v prevyšujúcej časti návrh zamietol, vzal späť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal odvolanie žalovaného podľa § 212 ods. 1 a 3 O. s. p., podľa § 214 ods. 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania, a dospel k zisteniu, že odvolanie žalovaného je sčasti dôvodné.

Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa postupom podľa § 112 ods. 1 O. s. p., spojil na spoločné konanie viaceré žalobné návrhy žalobcu proti žalovanému, s tým, že vec sa bude ďalej viesť pod sp. zn. 4Cbm/5/2004 (uznesenie zo dňa 13. 02. 2007 č. k. 4Cbm/5/2004-45). V konaní sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplata 66 224,41 Eur s príslušenstvom, titulom zaplata ceny tovaru.

V priebehu konania žalovaný uplatnil svoje práva proti žalobcovi vzájomným návrhom na zaplata 66 000 Eur (§ 97 ods. 1 O. s. p.). Podľa § 97 ods. 2 O. s. p., vzájomný návrh môže súd vylúčiť na samostatné konanie, ak by tu neboli podmienky pre spojenie vecí.

Podľa § 98 O. s. p., vzájomným návrhom je i prejav žalovaného, ktorým proti žalobcovi uplatňuje svoju pohľadávku na započítanie, ale len pokiaľ navrhuje, aby mu bolo prisúdené viac, než čo uplatnil žalobca. Inak súd posudzuje taký prejav len ako obranu proti návrhu.

Správne posúdenie prejavu žalovaného je významné hlavne z dôvodu, aby súd rozhodol o celej prejednávanej veci. V posudzovanej veci má započítací prejav žalovaného povahu obrany proti návrhu, pretože nenavrhuje, aby mu bolo prisúdené viac, než čo uplatnil žalobca. Ak má započítací prejav povahu obrany, potom vo výroku rozsudku netreba

o započítacej námietke rozhodnúť. S posúdením obrany žalovaného sa súd vyporiada v dôvodoch rozhodnutia.

V prejednávanej veci prejav žalovaného o započítacej námietke žalovaného vo výške 66 000 Eur, k uplatnenej pohľadávke žalobcu vo výške 66 224,41 Eur, posúdil súd nesprávne ako vzájomný návrh, pretože takýto započítací prejav mal len povahu obrany proti návrhu (§ 98 veta druhá O. s. p.).

Podľa § 212 ods. 3 O. s. p., na vady konania pred súdom prvého stupňa prihladne odvolací súd len, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Súd prvého stupňa vytýčil vo veci účastníkov pojednávanie na deň 13. 03. 2008 o 10.00 hod., pričom ako predmet sporu uviedol zaplatenie 19 793,01Eur s prísl. Z obsahu zápisnice o pojednávaní z toho dňa vyplýva, že súd mal v súlade s predvolaním účastníkov pojednávať o návrhu žalobcu proti žalovanému o zaplatenie 19 793, 01 Eur s príslušenstvom, ako predmet sporu v zápisnici o pojednávaní označil sumu v súlade s predvolaním, teda 19 793,01 Eur. Uniklo pozornosti súdu prvého stupňa, že uznesením zo dňa 13. 02. 2007 č. k. 4Cbm/5/2004-45 spojil na spoločné konanie viacero vecí, ktoré sa už ďalej viedli pod sp. zn. 4Cbm/5/2004 a po spojení žalovaná suma činila 66 224,41 Eur s príslušenstvom. Na pojednávaní konanom 13. 03. 2008 tak obranu žalovaného v kompenzačnej námietke na zaplatenie 66 000 Eur, k predmetu sporu 19 793,01 Eur považoval zrejme za vzájomný návrh a tento vylúčil na samostatné konanie. Po vyhlásení uznesenia, ktorým vzájomný návrh žalovaného na zaplatenie 66 000 Eur vylúčil na samostatné konanie, súd poučil účastníkov podľa § 120 ods. 4 O. s. p., a uznesením dokazovanie vo veci ukončil. Ďalším uznesením pojednávanie odročil na 18. 03. 2008 o 8.15 hod. za účelom vyhlásenia rozsudku, pričom prítomní zástupcovia účastníkov vzali termín pojednávania na vedomie. Súd prvého stupňa v zmysle § 156 ods. 1 a 3 O. s. p. na úradnej tabuli súdu oznámil, že dňa 18. 03. 2008 o 8.15 hod. bude verejne vyhlásený rozsudok v právnej veci 4Cbm/5/2004; za uvedením označenia účastníkov je ako predmet sporu uvedené zaplatenie 19 793,01 Eur. V súlade s uvedeným bol dňa 18. 03. 2008 rozsudok aj verejne vyhlásený a jeho písomné vyhotovenie zodpovedá jeho verejnému vyhláseniu. Žiaľ, opätovne v zápisnici o pojednávaní odročenom za účelom vyhlásenia rozsudku zo dňa 18. 03. 2008 sa ako predmet sporu uvádza zaplatenie 19 793,01 Eur.

Podľa § 157 ods. 1 O. s. p., v písomnom vyhotovení rozsudku sa po slovách: „V mene Slovenskej republiky“ uvedie označenie súdu, mená a priezviská sudcov a prísediacich, presné označenie účastníkov a ich zástupcov, účasť prokurátora, označenie prejednávanej veci, znenie výroku, odôvodnenie, poučenie o lehote na podanie odvolania a náležitostiach odvolania podľa § 205 ods. 1 a 2, poučenie o možnosti výkonu rozhodnutia a deň a miesto vyhlásenia.

Z citácie uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že v písomnom vyhotovení rozsudku musí byť mimo iného uvedené „označenie prejednávanej veci“, ktoré musí byť v súlade s tým, čo vlastne predmetom prejednávanej veci bolo. Súd prvého stupňa totiž až v písomnom vyhotovení rozsudku ako prejednanú vec označil zaplatenie 66 224,41 Eur. Dovtedy vedené pojednávania boli nepochybne súdom nesprávne označované ako spor o zaplatenie 19 793,01 Eur.

Vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci však bolo, že súd na pojednávaní dňa 13. 03. 2008 nesprávne pochopil prejav žalovaného o započítacej námietke a vyhlásil uznesenie, ktorým vzájomný návrh žalovaného na zaplatenie sumy 66 000 Eur vylúčil na samostatné konanie. Následne poučil účastníkov v zmysle § 120 ods. 4 O. s. p. a vyhlásil uznesenie o ukončení dokazovania.

Jedným z výrokov odvolaním napadnutého rozsudku súd zrušil uznesenie zo dňa 13. 03. 2008 o vylúčení vzájomného návrhu na zaplatenie sumy 66 000 Eur na samostatné konanie. V odôvodnení súd uviedol, že v danom prípade sa totiž nejedná o vzájomný návrh, ale len o obranu proti návrhu, pretože suma, ktorú žalovaný navrhol na započítanie, je nižšia, než tá, ktorú si žalobca uplatnil (§ 98 O. s. p.).

Z uvedeného je teda zrejmé, že len v nepochopení prejavu žalovaného o započítacej námietke, keď išlo o námietku započítania vznesenú vo forme obrany, súd nemohol takto vznesenú obranu považovať za vzájomný návrh a tento vylúčiť na samostatné konanie. Súd prvého stupňa bol povinný započítaciu námietku žalovaného vo výške 66 000 Eur, vznesenú vo forme obrany, posúdiť v konaní o žalobnom návrhu vo výške 66 224,41 Eur. Neuniklo pozornosti odvolacieho súdu, že súd dokazovanie na započítaciu námietku žalovaného vo výške 66 000 Eur vykonal, avšak bez riadne ukončeného dokazovania, pretože vec o vzájomnom návrhu vylúčil na samostatné konanie. Poučenie účastníkov súdom v zmysle

§ 120 ods. 4 O. s. p. sa tak nevzťahovalo na vzájomný návrh žalovaného na započítanie, keďže ešte pred ukončením dokazovania bol vylúčený na samostatné konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ a ods. 2 O. s. p. v napadnutých výrokoch v bode 1) a 3) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Podaním zo dňa 24. 06. 2008, došlým súdu prvého stupňa toho dňa, vzal žalovaný odvolanie proti výroku rozsudku, ktorým v prevyšujúcej časti bol návrh zamietnutý, späť (bod 2 výroku rozsudku). Odvolací súd preto s poukazom na ustanovenie § 207 ods. 2 a 3 O. s. p. odvolacie konanie v tejto časti zastavil.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 28. mája 2009

**JUDr. Štefan Š a t k a, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M.